

unyttig, som der ikke vil blive givet os Lejlighed til at faa selv de mest paatrængende Forandringer gennemførte. Naar jeg ikke desto mindre vil tillade mig at fremsætte en Række Bemærkninger, saa er det, fordi det er min fulde Overbevisning, at Enden er ikke med denne Behandling her; Sagen er ikke forbi, fordi denne Lov bliver vedtaget af Rigsdagen, stadfæstet af Hs. Maj. Kongen og træder definitivt i Kraft den 1ste Oktober. Sagen er ikke forbi; thi enhver maa kunne sige sig selv, at Loven, som den nu foreligger, er umulig i Længden; det vil blive ganske nødvendigt senere hen at foretage Ændringer, større eller mindre, alt efter som det viser sig nødvendigt. Der er ingen, der er i Tvivl om, at det er først og fremmest politiske Hensyn, som nødvendiggør at denne Sag skal drives igennem paa den Maade, som det nu sker. Man har fra den Side af Venstre, som har besluttet at gennemføre en Ølstat i denne Samling, bragt sig i en Stilling, som man ikke kan rede sig ud af; man har bragt sig i den uden Foranledning og man har fastholdt den uden Nødvendighed. Konsekvenserne have været stærkere, end man maatte fra først af har forudsat; Begivenhederne have taget Magten, og man ser sig nødsaget til at gennemføre Loven taant hien que mal i den Skikkelse, hvori den nu foreligger.

Formanden (Høgsbro): Ja jeg maa dog gøre opmærksom paa, at der intet er til Hinder for at stille Ændringsforslag til 2den Behandling, og at de kunne vedtages, og Loven endda maatte kunne gennemføres.

C. Sage: Det skulde glæde mig overordentlig, om det kunde lykkes at føre Ændringer igennem; jeg for mit Vedkommende har ikke Haab om, at det vil ske. Jeg taler ud fra denne Forudsætning — det er maatte fejlagtigt, og skulde det vise sig, jeg har uret, skal jeg lykønske Tinget, den højtærede Formand og os alle dertil. Men under alle Omstændigheder haaber jeg, at selv om Loven gaar igennem nu, i den Skikkelse, hvori den her foreligger, at man da i næste Samling eller ad Nære kan tage Sagen op paany og rette de store Mangler, som i dens nuværende Skikkelse ligger ved den. Naar jeg ser bort fra de helt fanatiske og ganske naive, tror jeg ikke, der her i Tinget er et eneste Medlem, der er i Tvivl om, at denne Lov er i højeste Grad uheldig, at den lider af Mangler, som intet fornuftigt Memne kan være blind for. Jeg lykønsker de Medlemmer, der ere i Stand til, trods dette, blindt hen at give Forslaget deres Tilslut-

ning. Jeg gør det dog kun paa Grund af det Overmaal af Disciplin, som de derved udvise; jeg ser mig ikke i Stand til at lykønske dem i nogen anden Henseende. Det er lykkedes de to forenede Grupper, som i Øjeblikket beherske vort politiske Liv, og hvis Forening har bragt en ny Konstellation til Veje, om hvis Varighed jeg dog ikke tør udtale nogen Formodning — det kan være, den bliver mindre varig, end mange forudsætte — det er lykkedes her i denne Samlings sidste Uge at forelægge os et Lovforslag, som vi med den højtærede Formands Tilladelse er stillet saaledes overfor, at det i Virkeligheden gaelder kun en pure Vedtagelse eller Forkastelse. Jeg tør haabe, naar det nu lykkes dem at saa denne Lov ført igennem, at saa vil ogsaa den politiske Interesse, som nyttter sig til dette Lovforslag, have tabt sig. Jeg tør haabe, naar vi næste Gang komme sammen, at vi kunne se paa denne Sag med Koldblindighed, at den politiske Agitations Røghede, hvorunder denne Lov hidtil er bleven behandlet, da maa være affvalet, og at vi med mere koldt Blod maa kunne overveje de Ændringer og Forbedringer, som vi da sikkert ogsaa alle ville komme til at erkende for nødvendige. Jeg har ikke opgivet Troen paa, at ogsaa mange af dem, som nu give Lovforslaget deres Stemme, ville blive tilgængelige for bedre Argumenter og bedre Betragtninger, naar det faktisk viser sig, hvilke store Mangler denne Lov lider af.

Siden jeg gaar over til Enkeltheder, vil jeg for mit personlige Vedkommende forudsætte den Bemærkning, at jeg er ikke nogen Modstander af en Ølstat. Tværtimod, jeg anser en Ølstat for at være et naturligt og rimeligt Led i vor indirekte Bøftatning. Naar vi have Skat paa al anden Alkohol, alle andre spirituose Drikke, saa er det naturligt og rigtigt, at vi ogsaa have Skat paa Øl, men vel at mærke en Skat, som staar i rimeligt og fornuftigt Forhold til hele den vovrige indirekte Bøftatning. Ikke en Skat, som pludselig knaldes paa med et enorme Beløb, der er ude af ethvert Forhold til de Regler for Bøftatning, som vi ellers følge overfor alle andre Forbrugsgenstande. Naar man vilde have stillet sig til denne Sag ganske koldblodigt og sagligt, betragtet den ikke fra et politisk, men fra et finansiel og reelt Synspunkt, saa vilde man have begyndt med en Sats af 1, 2 maatte 3 Kroner pr. Tønde; man vilde have prøvet sig frem, forsøgt hvorledes en saadan Skat virkede, og efterhaanden som man havde vundet Erfaring, vilde man have kunnet stoppe de Huller i Bøftatningsmaaden, som maatte have vlist sig; man